

Dyrevelfærd

Version 13. november 2024

1. Overblik og tjekliste

Politiet skal være særligt opmærksom på følgende:

- Udstedelse af pålæg med henblik på at bringe den uforsvarlige behandling af dyr til ophør, se [pkt. 2.2.](#)
- Tilbageholdelse af et køretøj i sager om transport af dyr, når både chaufføren og det køretøj, der anvendes til transporten, er hjemmehørende i udlandet, se [pkt. 2.2.](#)
- Midlertidig rettighedsfrakendelse under den verserende straffesag, se [pkt. 2.2.](#)

Væsentlige sagsbehandlingsskridt i forbindelse med politiets efterforskning og sagsbehandling fremgår i øvrigt af Rigspolitiets vejledninger for politiets behandling af dyrevelfærdssager.

Anklagemyndigheden skal være særligt opmærksom på:

- Forelæggelse for det Veterinære Sundhedsråd, se [pkt. 3.1.1.](#) og [pkt. 3.1.2.](#)
- Tiltalerejsning, se [pkt. 3.2.](#)
- Rettighedsfrakendelse, se [pkt. 5.2.](#)
- Konfiskation, se [pkt. 5.3.](#)

Efter dom skal anklagemyndigheden være særligt opmærksom på:

- Indberetning til fødevaremyndighederne, se [pkt. 6.1.](#)
- Evt. indsendelse af dommen til Vidensbasen, se [pkt. 6.2.](#)

2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

2.1. Vejledninger til støtte for politiets behandling af dyrevelfærdssager

Der er udarbejdet en række forskellige vejledninger til støtte for politiets behandling af dyrevelfærdssager. Formålet med vejledningerne er at give politikredsene en orientering om, hvordan sager om overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen skal behandles, såvel i den indledende som i den efterfølgende fase.

Vejledningerne er udarbejdet af en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for politi, anklagemyndighed og veterinærmyndighederne. Vejledningerne ligger på PolIntra. Opdatering og vedligeholdelse foretages af Rigspolitiet på baggrund af høring af bl.a. Justitsministeriet, Rigsadvokaten og Fødevarestyrelsen.

Vejledningerne er ikke udtømmende, men suppleres af gældende regler og Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om dyrevelfærd.

Rigspolitiet har endvidere udsendt en vejledning med retningslinjer for politiets indsats og samarbejdet med andre myndigheder i dyrevelfærdssager. Vejledningen findes på PolIntra.

2.2. Politiets/anklagemyndighedens muligheder for at gribe ind over for den ansvarlige under efterforskningen

Under en verserende straffesag om overtrædelse af dyrevelfærdsloven har politiet og anklagemyndigheden flere muligheder for at gribe ind over for den ansvarlige for dyret/dyrene.

Pålæg

Efter dyrevelfærdslovens § 40 (tidligere dyreværnslovens § 21) kan politiet – hvis et dyr behandles uforsvarligt – give den ansvarlige for dyret et pålæg om dyrets behandling. I de tilfælde, hvor dyret er sygt eller kommet uheldigt til skade, og det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve, kan politiet endvidere give den ansvarlige for dyret pålæg om aflivning af dyret.

Et pålæg skal gives skriftligt, og inden der meddeles pålæg, skal der indhentes en erklæring fra en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen eller om fornødent fra en privatpraktiserende dyrlæge. Endvidere skal den, der har ansvaret for dyret, have lejlighed til at udtale sig. Det fremgår af dyrevelfærdslovens § 40, stk. 2. Bestemmelsen kan fraviges, hvis det er nødvendigt for at afværge en væsentlig lidelse for dyret.

Hvis den ansvarlige for dyret ikke efterkommer et behandlingspålæg, jf. § 40, stk. 1, 1. pkt., er politiet efter dyrevelfærdslovens § 41, stk. 1 (tidligere dyreværnslovens § 22, stk. 1), forpligtet til at sørge for dyrets pasning. Politiet kan i den forbindelse anbringe dyret et andet sted. Endvidere skal politiet sørge for, at et dyr aflives, hvis den ansvarlige for dyret ikke efterkommer et pålæg om aflivning, jf. § 40, stk. 1, 2. pkt.

Den, der har fået et pålæg efter dyrevelfærdslovens § 40, stk. 1, og den, hvis dyr er solgt eller aflivet efter § 41, stk. 2, kan til politiet begære sagen indbragt for domstolene inden 14 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende, jf. dyrevelfærdslovens § 42. Sagen indbringes for retten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 80 og indbringelsen har ikke opsættende virkning,

Beslaglæggelse

Politiet har efter omstændighederne mulighed for at benytte sig af de almindelige regler i retsplejeloven om beslaglæggelse med henblik på konfiskation. Det betyder, at politiet – såfremt betingelserne for beslaglæggelse er opfyldt – kan fjerne dyrene fra en person, der er mistænkt for at behandle dyrene uforsvarligt, med henblik på konfiskation efter straffelovens § 75, stk. 2.

Tilbageholdelse

I sager, hvor både chaufføren og det køretøj, der anvendes til transport af dyr, og med hvilket en overtrædelse er begået, er hjemmehørende i udlandet, kan politiet tilbageholde et køretøj, indtil forskyldte bøder eller sagsomkostninger er betalt, jf. dyrevelfærdslovens § 69, stk. 1 (tidligere dyreværnslovens § 29 k, stk. 1). Reglen finder dog ikke anvendelse med hensyn til chauffører, der er hjemmehørende i Finland, Island, Norge eller Sverige.

Ved iværksættelsen af tilbageholdelsen finder retsplejelovens bestemmelser om beslaglæggelse med henblik på konfiskation anvendelse. Tilbageholdelsen kan kun ske, hvis den er nødvendig for at sikre betaling af bøder og sagsomkostninger. Hvis chaufføren uberettiget er i besiddelse af køretøjet, kan der ikke ske tilbageholdelse.

Midlertidig rettighedsfrakendelse

Efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 7) kan retten under behandling af sager efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 1 og stk. 4, ved kendelse midlertidigt frakende

en person retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil sagen er endeligt afgjort.

Politiet skal forelægge sagen for anklagemyndigheden, hvis sagen rejser spørgsmål om midlertidig rettighedsfrakendelse.

Læs mere om dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 7), i [pkt. 4.3.](#)

3. Forberedelse

3.1. Før tiltalerejsning

3.1.1. Forelæggelse for Det Veterinære Sundhedsråd

Det Veterinære Sundhedsråd er – i lighed med Retslægerådet – et sagkyndigt og uafhængigt råd. Rådets opgave er at afgive veterinærfaglige udtalelser og udtalelser vedrørende hold af særlige dyr i sager, der forelægges rådet af ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (nu fødevarer, landbrug og fiskeri), jf. § 29 i lovebekendtgørelse nr. 1523 af 26. oktober 2020 om dyrlæger. Loven indeholder endvidere hjemmel til at fastsætte regler om, hvilke myndigheder der kan fremsætte begæring om en udtalelse fra rådet, og i hvilke sager dette kan ske.

Efter bekendtgørelse nr. 1712 af 15. december 2015 om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd kan parterne i straffesager forelægge konkrete veterinærfaglige spørgsmål for rådet til udtalelse. Det er politiet og anklagemyndigheden, der forelægger spørgsmålene for rådet.

Rådets særlige stilling som sagkyndigt organ og det forhold, at det ikke påhviler rådet at fungere som tilsynsmyndighed, indebærer, at anklagemyndigheden ikke bør rette generelle forespørgsler til rådet om behandlingen af konkrete sager, herunder f.eks. om relevante regler for sagen, om formuleringen af tiltalen, eller om praksis i lignende sager, sådan som det i et vist omfang forekommer ved samarbejdet med særmyndigheder i særlovssager. Sådanne mere generelle forespørgsler skal rettes til Fødearestyrelsen. Se i den forbindelse [pkt. 3.1.3.](#)

Se i øvrigt Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om [samarbejdet med særmyndigheder i særlovssager](#)

Anklagemyndigheden skal i sager om overtrædelse af dyrevelfærdslovens § 58 (tidligere dyreværnslovens § 28) overveje, om sagen skal forelægges for Det Veterinære Sundhedsråd, inden der rejses tiltale i sagen.

Se i øvrigt Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om [forelæggelse og indberetning m.v.](#)

Hvis der i en sag er tvivl om, hvorvidt et konkret forhold skal karakteriseres som uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling af dyr, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt indhente en udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1712 af 15. december 2015 om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd.

Anklagemyndigheden skal forelægge sagen for det Veterinære Sundhedsråd efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1712 af 15. december 2015 om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd, jf. nærmere nedenfor under [pkt. 3.1.2.](#)

3.1.2. Hvordan skal anklagemyndigheden forelægge sagen?

Ved forelæggelse af spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd skal anklagemyndigheden redegøre for sagens fakta, herunder den konkrete sag og de konkrete dyr, og det skal tydeligt fremgå, hvad der ønskes Det Veterinære Sundhedsråds vurdering af, jf. § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1712 af 15. december 2015 om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd.

Hvis der er tvivl om, hvilke faktiske omstændigheder der kan lægges til grund ved sagens afgørelse, skal dette oplyses, ligesom anklagemyndigheden skal overveje, om der er behov for at stille alternative spørgsmål, f.eks. på baggrund af de forklaringer, som er afgivet af den sigtede om hændelsesforløbet.

Spørgsmålene må ikke lægge op til en bevismæssig vurdering eller stillingtagen til, om den sigtede kan anses for skyldig i bestemte lovovertrædelser, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

Spørgetemaer sendt til rådet kan indeholde spørgsmål om, hvorvidt sagens fakta giver rådet anledning til yderligere bemærkninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 5.

Det vil oftest være en fordel at stille flere korte spørgsmål vedrørende de enkelte momenter i sagen. Hvis sagen indeholder flere selvstændige forhold, er der endelig mulighed for at stille et supplerende spørgsmål om, hvorvidt forholdene samlet set giver rådet anledning til bemærkninger.

Der er ikke noget til hinder for, at anklagemyndigheden stiller spørgsmål til Det Veterinære Sundhedsråd uden forudgående forelæggelse af spørgsmålene for den sigtede eller dennes eventuelle forsvarer.

I sager, hvor der er beskikket en forsvarer, skal et udkast til spørgsmålene dog forelægges for forsvareren, således at der så tidligt som muligt under sagens behandling gives sigtede adgang til at stille supplerende spørgsmål.

Sager, hvori retningslinjerne for korrekt forelæggelse ikke er overholdt, må forventes tilbagesendt til politikredsene med anmodning om, at spørgsmål til rådet stilles i overensstemmelse med retningslinjerne i denne meddelelse. Der henvises endvidere til [Vejledning til forelæggelse af sager for Det Veterinære Sundhedsråd](#).

Højesteret har i en kendelse trykt i UfR 2000.627H taget stilling til omfanget af udtalelser fra Det Veterinære Sundhedsråd.

I sagen afgav Det Veterinære Sundhedsråd en udtalelse, der bl.a. indeholdt en gennemgang af de faktiske omstændigheder i sagen, sådan som rådet opfattede disse på grundlag af politirapporterne. Rådet udtalte sig herunder om de bevismæssige spørgsmål i sagen. Endvidere indeholdt rådets udtalelse en stillingtagen til, om de tiltalte efter rådets opfattelse havde overtrådt dyreværnsloven (nu dyrevelfærdsloven).

Højesteret fastslog, at det, som Det Veterinære Sundhedsråd kan udtale sig om, er, ”hvorvidt en adfærd, der er nærmere beskrevet i spørgsmål til rådet, indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1, og § 29, stk. 1 (nu dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, 2 eller 3 og § 60, stk. 1).

Højesteret fastslog endvidere, at sådanne udtalelser kan benyttes som bevis under en straffesag, og at dette gælder selv om udtalelsen er ensidigt indhentet af politiet forud for tiltalerejsningen.

Højesteret fandt imidlertid, at Rådet i den konkrete sag – på grund af den måde sagen var forelagt og spørgsmålene var stillet – ikke alene havde udtalt sig om veterinære spørgsmål, men også om spørgsmål, som ville være genstand for rettens bevisvurdering. Rådet havde herved givet udtryk for en stillingtagen til, om de tiltalte havde overtrådt dyreværnsloven. Højesteret fandt herefter, at udtalelserne ikke kunne anvendes som bevis i sagen.

Anklagemyndigheden skal sende samtlige akter i sagen til rådet med henblik på at sikre, at alle elementer af betydning for den veterinærfaglige vurdering kan blive inddraget ved besvarelsen, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 4.

3.1.3. Bistand fra Fødevarestyrelsen

Anklagemyndigheden skal ikke rette generelle forespørgsler til Det Veterinære Sundhedsråd om behandlingen af konkrete sager, herunder f.eks. om relevante regler, om formuleringen af tiltalen eller om praksis i lignende sager, sådan som det i et vist omfang forekommer ved samarbejdet med særmyndigheder i særlovssager.

Sådan almindelig rådgivning med henblik på behandlingen af konkrete sager, der indeholder veterinære spørgsmål, må indhentes hos de offentlige myndigheder, som det påhviler at føre tilsyn med overholdelsen af lovgivningen.

Fødevarestyrelsen vil således i mange tilfælde - ud over at besvare konkrete veterinærfaglige spørgsmål - kunne bistå politiet og anklagemyndigheden i forbindelse med behandlingen af enkeltsager.

For nærmere om samarbejdet med Fødevarestyrelsen henvises til Rigspolitiets retningslinjer for samarbejdet mellem Fødevarestyrelsen og politikredsene i dyrevelfærdssager, der findes på Pollntra.

Se i øvrigt Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om samarbejdet med særmyndigheder i særlovssager

3.2. Tiltalerejsning

Før anklagemyndigheden rejser tiltale i en sag om overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen, skal følgende spørgsmål overvejes:

A) Er forholdet omfattet af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, 2 eller 3 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2 eller 3)?

I forbindelse med tiltalerejsning er det nødvendigt at foretage en vurdering af, om en overtrædelse kan anses for uforsvarlig behandling efter § 58, stk. 1 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1), grovere uforsvarlig behandling efter § 58, stk. 2 (tidligere § 28, stk. 2) eller mishandling af dyr efter § 58, stk. 3 (tidligere § 28, stk. 3).

Vurderingen af, om et forhold må betegnes som uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr har væsentlig betydning for straffen og er samtidig af afgørende betydning for spørgsmålet om rettighedsfrakendelse. Vurderingen af spørgsmålet om subsumption samt spørgsmålet om, hvorvidt der eventuelt er grundlag for at nedlægge påstand om rettighedsfrakendelse, skal derfor foretages af anklagemyndigheden.

Om forelæggelse for Det Veterinære Sundhedsråd forud for tiltalerejsning, se pkt. 3.1.1. og pkt. 3.1.2.

Om straffebestemmelserne i dyrevelfærdslovgivningen, se i øvrigt pkt. 5.

B) Er overtrædelsen begået i forbindelse med udøvelse af erhverv?

Hvis overtrædelsen er begået i forbindelse med erhverv, er der tale om en straffskærpende omstændighed, og dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 9), skal citeres i tiltalen. Om overtrædelser begået i forbindelse med erhverv, se pkt. 5.1.2.

Om strafpåstanden i forbindelse med transport af dyr, som gælder for transportører og de landmænd, som har leveret dyrene til transport, se pkt. 5.1.3.

C) Hvem skal tiltales?

Strafansvar for juridiske personer inden for dyrevelfærdslovgivningen fremgår af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 13 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 11). Om de generelle retningslinjer for valg af ansvarssubjekt, se Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om strafansvar for juridiske personer.

Strafansvar efter dyrevelfærdslovens § 58, stk. 13 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 11), kan blive aktuelt, hvis en overtrædelse er begået f.eks. af et landbrug eller af et firma, der drives i selskabsform.

Hvis sagen efter anklagemyndighedens opfattelse skal medføre rettighedsfrakendelse for en fysisk person, skal tiltalen ikke begrænses til selskabet, men tillige rettes mod den ansvarlige enkeltperson.

I sager om transport af dyr gælder det, at flere ansvarssubjekter kan straffes samtidig, dvs. både leverandør og transportør kan sanktioneres for samme overtrædelse efter en konkret vurdering af det strafferetlige ansvar. Der henvises i den forbindelse til forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 59). Det indebærer, at der kan opstå spørgsmål om valg af ansvarssubjekt, herunder om der er grundlag for at gøre strafansvar gældende mod både en ansat chauffør, dennes arbejdsgiver/vognmand, andre ansatte i transportfirmaet og/eller den person (typisk en landmand), der f.eks. har ladet et dyr, der er uegnet til transport, transportere.

Anklagemyndigheden skal rejse tiltale både mod den chauffør, der har udført transporten, og mod arbejdsgiver/vognmand og leverandør, hvis det kan godtgøres, at disse har været medvirkende til overtrædelsen eller har begået selvstændige overtrædelser. Valget af ansvarssubjekt vil dog altid bero på en konkret vurdering.

Det skal for så vidt angår tiltalerejsning mod chauffører bemærkes, at Fødevarestyrelsen ved Instruks af 18. februar 2019 om ændret sanktionspraksis for chauffører ved dyretransporter og tillige i Fødevarestyrelsens vejledning om ny model for sanktionering og opfølgning på transportområdet af 29. september 2020 har ændret praksis således, at sanktioneringen som udgangspunkt skal rettes mod vognmanden og landmanden, og at chaufføren i udgangspunktet kun skal sanktioneres ved overtrædelser, som chaufføren kan gøres personligt ansvarlig for. Det afgørende er grovheden af chaufførens handling eller undladelse sammenholdt med, om det har medført eller givet risiko for, at et eller flere dyr er blevet påført alvorlige skader.

Der skal i den forbindelse henvises til Vestre Landsret dom af 6. april 2021 (AM2021.04.06V), hvor chaufføren blev dømt for overtrædelse af dyrevelfærdsloven, transportbekendtgørelsen og transportforordningen ved at have transporteret en gris, selvom den ikke var transportegnet som følge af et sår på halen. Landsretten fandt, at såret var tydeligt og let erkendeligt forud for transporten, hvorfor såret kunne konstateres af chaufføren ved pålæsningen. Landsretten fandt derfor, at chaufføren havde handlet uagtsomt, idet han burde have opdaget såret, herunder tilrettelagt læsningen på en sådan måde, at der var rimelig mulighed for at opdage såret på grisens hale. Landsretten konkluderede, at forholdet var omfattet af Fødevarestyrelsens vejledning af 29. september 2020, og at der således som udgangspunkt ikke længere ville ske politianmeldelse af chaufføren i et forhold som i denne sag. Dette kunne ifølge landsretten imidlertid ikke føre til, at chaufføren skulle frifindes, da der forelå en overtrædelse af lovens bestemmelser om transport af dyr. Chaufføren blev derfor fundet skyldig.

Landsretten fandt imidlertid, at der på baggrund af Fødevarestyrelsens vejledning af 29. september 2020 forelå sådanne særlige omstændigheder, at straffen for chaufføren skulle bortfalde, jf. straffelovens § 83. Transportvirksomheden blev idømt en bøde på 40.000 kr.

Der kan også henvises til Vestre Landsrets dom af 31. marts 2021 ([AM2021.03.31V](#)), hvor chaufføren blev dømt for overtrædelse af dyrevelfærdsloven, transportbekendtgørelsen og transportforordningen ved at have behandlet to køer groft uforsvarligt som følge af forholdene under transporten, som han personligt var ansvarlig for. Landsretten fandt, under henvisning til Fødevarestyrelsens vejledning af 29. september 2020 om ny model for sanktionering og opfølgning på transportområdet, at praksisændringen ikke ville have haft betydning for spørgsmålet om politianmeldelse og tiltalerejsning mod den tiltalte chauffør i den foreliggende situation. Byrettens dom blev stadfæstet med den ændring, at bøden til chaufføren blev forhøjet fra 20.000 kr. til 23.000 kr. Transportvirksomheden blev idømt en bøde på 40.000 kr.

Fødevarestyrelsens vejledning af 29. september 2020 og Vestre Landsrets domme af henholdsvis 6. april 2021 og 31. marts 2021 skal således inddrages ved vurderingen af chaufførens strafansvar i transportsagerne. Der er fortsat grundlag for at sigte chaufføren, hvis det vurderes, at denne har handlet uagtsomt og dermed har overtrådt reglerne om transport af dyr. Dog der vil i disse sager ofte kunne foreligge de i landsretsdom af 6. april 2021 omtalte særlige omstændigheder således, at der kan være grundlag for at meddele chaufføren et tiltalefrafald i medfør af retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 5, eller efter retsplejelovens § 722, stk. 2. Det skal i den forbindelse bemærkes, at tiltalefrafald under de omstændigheder skal forelægges de regionale statsadvokater.

Strafansvaret beror på en almindelig strafferetlig vurdering, herunder på om overtrædelsen kan tilregnes den pågældende som forsætlig eller uagtsom.

Vurderingen af spørgsmålet om et eventuelt virksomhedsansvar forudsætter endvidere, at der foreligger oplysninger om, hvorvidt transportvirksomheden eller landbrugsvirksomheden, der har leveret dyr til transport, drives i selskabsform.

Anklagemyndigheden skal endvidere overveje, hvorvidt der i øvrigt kan gøres et ansvar gældende mod andre personer, herunder f.eks. leverandøren (landmanden) eller andre ansatte i transportvirksomheden. Det kan f.eks. være en direktør eller ejer af virksomheden, eller en organisator.

Som et eksempel fra retspraksis kan nævnes dommen trykt i UfR 2012.3395H, hvor en chauffør og et vognmandsfirma, som chaufføren var medejer af, blev idømt bøder for overtrædelse af dyreværnsloven (nu dyrevelfærdsloven) i forbindelse med transport af dyr. Højesteret fandt ikke grundlag for at nedsætte bøderne under henvisning til sagsbehandlingstiden, ligesom Højesteret ikke fandt, at den dømtes rolle både som chauffør og som direktør i vognmandsfirmaet betød en krænkelse af forbuddet om dobbelt straf.

I en anden sag trykt i UfR 2014.3294Ø blev en landmand og en chauffør idømt bøder for overtrædelse af reglerne om transport af dyr ved at lade en gris transportere og ved at transportere den til et slagteri, uanset grisen ikke var transportegnet. Grisen havde navlebrok med åbent sår med tarmfremfald, og landsretten lagde til grund, at både landmanden og chaufføren havde handlet groft uforsvarligt, hvorfor de begge blev fundet skyldig i den rejste tiltale.

D) Skal der nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse

Efter bestemmelsen i dyrevelfærdslovens § 60 (tidligere dyreværnslovens § 29) kan der ske betinget eller ubetinget frakendelse af retten til at beskæftige sig med dyr, hvis man findes skyldig i mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr eller i gentagelsestilfælde findes skyldig i uforsvarlig behandling af dyr. Se herom [pkt. 5.2.1.](#)

Efter reglerne i §§ 62 – 64 (tidligere §§ 29 a, 29 c samt 29 d) kan der endvidere ske frakendelse af retten til at beskæftige sig erhvervsmæssigt med transport af dyr. Se herom i [pkt. 5.2.2.](#), [pkt. 5.2.3.](#), [pkt. 5.2.4.](#) og [pkt. 5.2.5.](#)

Hvis sagen efter anklagemyndighedens opfattelse skal medføre rettighedsfrakendelse for en fysisk person, skal tiltalen ikke begrænses til selskabet, men tillige rettes mod den ansvarlige enkeltperson.

E) Skal der nedlægges påstand om konfiskation?

Der kan både være grundlag for at påstå konfiskation af en gevinst eller en besparelse, der er opnået i forbindelse med en overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen, ligesom der i sager om transport af dyr kan være grundlag for konfiskation af det køretøj, der er anvendt. Se nærmere herom i [pkt. 5.3.](#)

4. Jura

4.1. Dyrevelfærdslovens § 58 (tidligere dyreværnslovens § 28)

Den væsentligste bestemmelse om straf i sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen findes i dyrevelfærdslovens § 58 (tidligere dyreværnslovens § 28).

Efter dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1), straffes den, som ved overanstrengelse, vanrøgt eller på anden måde behandler dyr uforsvarligt, med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Hvis forholdet har haft karakter af grovere uforsvarlig behandling af dyr, er straffen bøde eller fængsel indtil 2 år, jf. dyrevelfærdslovens § 58, stk. 2 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 2).

Hvis forholdet har haft karakter af mishandling, er straffen fængsel indtil 2 år, jf. dyrevelfærdslovens § 58, stk. 3 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 3).

I tilfælde, hvor de strafbare forhold ikke har udgjort uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr, straffes overtrædelser af loven i medfør af § 58, stk. 4 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 4), med bøde eller fængsel indtil 4 måneder.

Om straffene for overtrædelse af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, 2 og 4 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2 og 4), se [pkt. 5.1.1.](#), [pkt. 5.1.2.](#) og [pkt. 5.1.3.](#) Om straffene for overtrædelse af § 58, stk. 3 (tidligere § 28, stk. 3), se [pkt. 5.1.4.](#)

Efter dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12, 1. pkt. (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 9, 1. pkt.), skal det ved udmåling af straffen efter § 58 (tidligere § 28) eller regler fastsat i medfør heraf anses som en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv, herunder dyretransporter.

Der stilles således særlige krav til agtpågivenhed hos personer, der handler inden for deres erhverv. Hertil kommer, at der særligt i disse sager kan være et økonomisk incitament til at overtræde lovgivningen, og det vil derfor i almindelighed være påkrævet med væsentligt højere bøder, før bøden kan virke præventivt.

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58](#)).

Om strafpåstandene i sager omfattet af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12, 1. pkt. (tidligere dyreværns § 28, stk. 9, 1. pkt.), vedrørende overtrædelser begået i forbindelse med udøvelse af erhverv, se [pkt. 5.1.2.](#) Om strafpåstandene i sager i forbindelse med dyretransporter, se [pkt. 5.1.3.](#)

Det er endvidere efter dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12, 2. pkt. (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 9, 2. pkt.), en skærpende omstændighed, hvis overtrædelserne er begået mod dyr, der benyttes under udførelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller i samme anledning.

Bestemmelsens ordlyd om ”under udførelse af offentlig tjeneste eller hverv eller i anledning af samme” skal forstås i overensstemmelse med straffelovens § 119, stk. 1. Den beskyttede kreds af dyr omfatter blandt andet hunde og heste, som benyttes under udførelsen af offentlig tjeneste eller hverv hos eksempelvis Forsvaret, politiet, Danmarks Fængsler og SKAT. Bestemmelsen vil f.eks. kunne finde anvendelse i situationer, hvor en indsat i en af Danmarks Fængslers institutioner sparker en hund, som er i færd med at gennemføre den pågældendes celle. Om strafpåstanden, se [pkt. 5.1.1.](#), [pkt. 5.1.2.](#) og [pkt. 5.1.4.](#)

Se nærmere i forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 ([Miljø- og Fødevarerudvalgets betænkning af 18. maj 2016 til lovforslag nr. L 137 af 25. februar 2016, bemærkninger til nr. 6.](#)).

Såfremt der ved en overtrædelse af dyrevelfærdsloven er opnået en økonomisk fordel, nedlægges der påstand om konfiskation af denne efter reglerne i straffelovens 9. kapitel, og hvis der ikke kan ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af en bøde, herunder en eventuel tillægsbøde. Se [pkt. 5.3.](#)

Efter dyrevelfærdslovens § 58, stk. 13 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 11), kan der pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar for overtrædelse af loven efter reglerne i straffelovens kapitel 5.

4.2. Dyrevelfærdslovens § 59 (tidligere dyreværnslovens § 28 a)

Det fremgår af dyrevelfærdslovens § 59 (tidligere dyreværnslovens § 28 a), at der kan straffes med fængsel indtil 2 år for uretmæssig aflivning af et dyr, under udførelse af offentlig tjeneste eller hverv eller i anledning af samme, hvis aflivningen er begået forsætligt. Det gælder uanset, at aflivningen er sket hurtigt og smertefrit og i øvrigt efter reglerne i § 25 (tidligere § 13, stk. 1).

Bestemmelsen vil f.eks. kunne anvendes, hvis en person i forbindelse med en anholdelsessituation, hvor politiet benytter en hund til at sikre pågribelse af den pågældende, slår hunden ihjel.

Der vil efter omstændighederne kunne være grundlag for at straffe i sammenstød med andre bestemmelser i dyrevelfærdslovgivningen og straffelovens § 291. Se [pkt. 5.1.5.](#) om straf.

Bestemmelsen er indsat i dyreværnsloven ved lov nr. 645 af 8. juni 2016. Se nærmere i [Miljø- og Fødevarerudvalgets betænkning af 18. maj 2016 til lovforslag nr. L 137 af 25. februar 2016, bemærkninger til nr. 6, samt forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd \(L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 59\).](#)

4.3. Midlertidig rettighedsfrakendelse

Retten kan efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 7) ved kendelse midlertidigt frakende en person retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr, indtil sagen er endeligt afgjort.

Bestemmelsen i § 60, stk. 7, er en videreførelse af den tidligere dyreværnslovs § 29, stk. 7, der blev indsat ved lov nr. 717 af 25. juni 2010. Det fremgår af forarbejderne til loven ([L 163 af 17. marts 2010](#), de almindelige bemærkninger, pkt. 8.), at det ikke ganske kan udelukkes, at det i visse tilfælde vil kunne være hensigtsmæssigt, at der ved siden af de eksisterende muligheder for at gribe ind bliver åbnet mulighed for, at retten kan træffe afgørelse om midlertidig frakendelse af retten til at have med dyr at gøre. En midlertidig frakendelse forudsættes alene at skulle ske i de tilfælde, hvor den politimæssige efterforskning er bragt så langt, at der er en rimelig begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold, som omhandlet i dyreværnslovens § 29, stk. 1. Desuden skal der antages at foreligge nærliggende fare for, at den pågældende under sagen på ny vil foretage enten dyremishandling, grov uforsvarlig behandling eller uforsvarlig behandling af dyr.

Henvisningen til den tidligere dyreværnslovs § 29, stk. 1 (nu dyrevelfærdslovens § 60, stk. 1), indebærer, at den pågældende sag skal omhandle dyremishandling, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr.

Hvis sagen kun vedrører uforsvarlig behandling af dyr, og den sigtede ikke tidligere er dømt herfor, kan der ikke ske midlertidig frakendelse, jf. dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7, jf. stk. 1, modsætningsvis.

Den midlertidige frakendelse kan begrænses til at angå bestemte arter og antal af dyr. Det kan i kendelsen bestemmes, at kære ikke har opsættende virkning.

Sker der ved dommen frifindelse for rettighedsfrakendelse, bortfalder forbuddet, selv om dommen ankes, jf. dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7.

Overtrædelse af forbuddet straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Reglerne om rettighedsfrakendelse efter dyrevelfærdslovens §§ 60, 62, 63, 64, 65 og 66 (tidligere dyreværnslovens §§ 29-29 g) er nærmere beskrevet i [pkt. 5.2.](#)

4.4. Bekendtgørelser udstedt i medfør af dyrevelfærdsloven

Reglerne i dyrevelfærdsloven suppleres af en række bekendtgørelser, herunder bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 om beskyttelse af dyr under transport, se [pkt. 5.1.3.](#)

Bekendtgørelsen supplerer Rådets forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning nr. 1255/97 (transportforordningen).

I forbindelse med overtrædelse af bekendtgørelsens og transportforordningens regler om dyretransport vil der ofte samtidig foreligge forhold, der kan straffes efter dyrevelfærdslovens § 58, stk. 4 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 4), f.eks. dyrevelfærdslovens § 2 (tidligere § 1) om bl.a. beskyttelse af dyrene mod væsentlig ulempe. Undertiden vil det strafbare forhold også udgøre uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene, jf. dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, 2 eller 3 (tidligere § 28, stk. 1, 2 eller 3).

Anklagemyndigheden skal i sådanne sager rejse tiltale både for overtrædelse af transportbekendtgørelsen/transportforordningen og for dyrevelfærdsloven.

5. Straf og andre retsfølger

Den væsentligste bestemmelse om straf i sager om overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen findes i dyrevelfærdslovens § 58 (tidligere dyreværnslovens § 28. Se nærmere herom under [pkt. 4.1.](#)

Nedenstående retningslinjer finder anvendelse på overtrædelser begået efter den 1. juli 2016, hvor lov nr. 645 af 8. juni 2016 om ændring af dyreværnsloven (skærpelse af straffen i grove dyreværnssager, præcisering af dyrs status som levende væsener, skærpelse af reglerne om rettighedsfrakendelse, meddelelse af påbud og forbud, ophævelse af krav om tilladelse til æglægningsbure) trådte i kraft. Lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven) viderefører strafskærpelsen i ændringsloven.

Hvis overtrædelsen er begået forud for den 1. juli 2016, skal anklagemyndigheden nedlægge påstand efter de hidtil gældende retningslinjerne, som kan findes i Vidensbasen under historiske dokumenter.

[Pkt. 5.1.](#) omhandler strafpåstande efter dyrevelfærdslovens §§ 58 og 59 (tidligere dyreværnslovens §§ 28, 28 a og 29 g). For sager med karakter af mishandling af dyr, jf. dyrevelfærdslovens § 58, stk. 3, se punkt. [5.1.4.](#)

[Pkt. 5.2.](#) omhandler rettighedsfrakendelser efter dyrevelfærdslovens §§ 60, 62, 63, 64, 65 og 66 (tidligere dyreværnslovens §§ 29-29 f).

[Pkt. 5.3.](#) omhandler konfiskation efter straffelovens kapitel 9.

5.1. Strafpåstande

5.1.1. Dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, 2 og 4 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2 og 4) – ikke-erhvervsmæssige forhold

Bødestraf

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt nedlægge påstand efter følgende strafpositioner ved overtrædelse af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1 og 2 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1 og 2), når der ikke er tale om overtrædelser i erhvervsforhold:

	<u>1. gang</u>	<u>2. gang</u>
Uforsvarlig behandling af dyr	2.000 kr.	6.000 kr.
Grovere uforsvarlig behandling af dyr	10.000 kr.	15.000 kr.

Der henvises til forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 ([L 137 af 25. februar 2016, de specielle bemærkninger til nr. 5](#)). Bødetaksterne er fastholdt i lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven), se i øvrigt forarbejderne hertil ([L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58](#)).

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Anklagemyndigheden skal altid overveje, om der er grundlag for at nedlægge påstand om en lavere eller højere bøde, f.eks.:

- Hvis der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel enten i form af et udbytte eller en besparelse. I disse tilfælde skal anklagemyndigheden endvidere som udgangspunkt nedlægge påstand om, at denne fordel konfiskeres, efter reglerne i straffelovens kapitel 9. Se nærmere om konfiskation i [pkt. 5.3.](#)
- Hvis overtrædelsen sker mod et dyr, der benyttes under udøvelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller i samme anledning, skal dette afspejles i anklagemyndighedens påstand i skærpende retning. Se [pkt. 4.1.](#)
- Hvis forholdet har været af mindre strafværdighed, eller hvis der f.eks. er tale om en person under 18 år, eller hvis den pågældendes personlige forhold i øvrigt taler for det, kan anklagemyndigheden efter en konkret vurdering nedlægge påstand om en lavere bøde. Bøderne nedsættes for unge under 18 år og for personer med særlig lav indtægt i overensstemmelse med ordningen på færdselslovens område. Det er alderen og indtægtsforholdene på gerningstidspunktet, der er afgørende for spørgsmålet om bødenedsættelse. Nærmere retningslinjer, herunder indtægtsgrænser for bødenedsættelse, kan findes i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om [straffens fastsættelse](#) under punktet straf og andre retsfølger.

Hvis der alene er tale om overtrædelse af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 4 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 4), skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om en bøde, der er mindre end bøderne for uforsvarlig behandling og grovere uforsvarlig behandling.

Om gentagelsesvirkning fremgår det af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 ([L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.](#)), at tidligere overtrædelser af dyreværnslovgivningen kan tillægges gentagelsesvirkning efter de nye regler (lov nr. 645 af 8. juni 2016). Det er Rigsadvokatens opfattelse, at dette også gælder for så vidt angår overtrædelser begået efter den 1. januar 2021, hvor lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven) trådte i kraft.

Frihedsstraf:

Hvornår skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om frihedsstraf:

Der vil i visse sager om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr være grundlag for at nedlægge påstand om frihedsstraf.

Anklagemyndighedens påstand om frihedsstraf vil i praksis – hvis tiltalte ikke tidligere er straffet for overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen – primært være relevant i sager om grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyrevelfærdslovens § 58, stk. 2 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 2), og typisk, hvor der er tale om adskillige dyr, flere overtrædelser eller hvor overtrædelsen har medført omfattende skader på dyret eller dyrene. Se nærmere i forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.20.1.1.](#)) og i forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 ([L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.1.1.](#)).

Som eksempel på en sag, hvor der er idømt frihedsstraf, kan nævnes AM2014.03.31Ø. I den pågældende sag blev den tiltalte bl.a. dømt for overtrædelse af den daværende bestemmelse i dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt., ved at have behandlet en vallak uforsvarligt og en

hoppe groft uforsvarligt, idet de ikke blev beskyttet under hensyntagen til deres fysiologiske adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer blandt andet på baggrund af mangelfuld fodring. Landsretten idømte den tiltalte betinget fængsel i 14 dage samt frakendelse af retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig med heste i 3 år.

Strafpåstanden:

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 ([L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.2.](#)), at fængselsstraffe i sager om grovere uforsvarlig behandling af dyr og sager om gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr skal skærpes, således at straffen bliver det dobbelte af den straf, der indtil den 1. juli 2016 er udmålt. Dette gør sig også gældende for sager, hvor overtrædelsen er begået efter den 1. januar 2021, hvor lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven) trådte i kraft.

Det er efter Rigsadvokatens opfattelse ikke umiddelbart muligt at sige noget mere generelt om det hidtidige strafniveau i sager uden for erhverv. Anklagemyndighedens strafpåstand må derfor – som hidtil – bero på en konkret vurdering sagens nærmere omstændigheder. Det fremgår i den forbindelse af forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58](#)), at der ved strafudmålingen ikke skal lægges afgørende vægt på, hvilken dyreart sagen vedrører.

Anklagemyndigheden skal ved strafpåstanden i øvrigt blandt andet lægge vægt på:

- overtrædelsens alvor,
- overtrædelsens omfang,
- overtrædelsens art,
- om overtrædelsen er sket med forsæt eller har systematisk karakter,
- eventuelle andre omstændigheder (jf. straffelovens almindelige del).

Hvis overtrædelsen sker mod et dyr, der benyttes under udøvelsen af offentlig tjeneste eller hvern eller i samme anledning, skal dette afspejles i anklagemyndighedens påstand i skærpende retning. Se [pkt. 4.1.](#)

Om skærpelse af fængselsstraffen, se nærmere i forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 ([L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.2.](#)).

Betingede frihedsstraffe kommer især på tale i de sager, hvor den tiltaltes personlige forhold, f.eks. psykiske problemer, har været en af årsagerne til lovovertrædelsen. Det forekommer også i et vist omfang, at der er grundlag for at idømme foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 - 69 i sager om overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen.

Om gentagelsesvirkning fremgår det af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 ([L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.2.](#)), at tidligere overtrædelser af dyreværnslovgivningen kan tillægges gentagelsesvirkning efter de nye regler (lov nr. 645 af 8. juni 2016). Det er Rigsadvokatens opfattelse, at dette også gælder for så vidt angår overtrædelser begået efter den 1. januar 2021, hvor lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven) trådte i kraft.

Er der tale om grovere uforsvarlig behandling eller gentagen uforsvarlig behandling af dyr, kan der eventuelt være grundlag for at nedlægge påstand om rettighedsfrakendelse. Se nærmere om rettighedsfrakendelse i [pkt. 5.2.](#)

5.1.2. Dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, 2 og 4 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2 og 4) - erhvervsmæssige forhold

Bødestraf

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt nedlægge påstand efter følgende strafpositioner ved overtrædelser af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1 og 2 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1 og 2), når overtrædelserne er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv, jf. § 58, stk. 12 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 9), (dog undtaget visse sager om transport af dyr, jf. nærmere herom i pkt. 5.1.3.)

	<u>1. gang</u>	<u>2. gang</u>
Uforsvarlig behandling af dyr	5.000 kr.	15.000 kr.
Grovere uforsvarlig behandling af dyr	20.000 kr.	30.000 kr.

Bødetaksterne fremgår af bemærkningerne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (L 137 af 25. februar 2016, de specielle bemærkninger til nr. 5). Bødetaksterne er fastholdt i lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven), se i øvrigt forarbejderne hertil (L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58).

Bestemmelsen i dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 9), finder også anvendelse i sager, hvor der fastsættes en bøde efter dyrevelfærdslovens § 58, stk. 4 (tidligere § 28, stk. 4). Anklagemyndigheden skal i disse sager som udgangspunkt nedlægge påstand efter følgende ”minimums-strafpositioner”:

	<u>1. gang</u>	<u>2. gang</u>
Ikke uforsvarlig behandling af dyr (væsentlig ulempe)	3.000 kr.	4.500 kr.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Anklagemyndigheden skal altid overveje, om der er grundlag for at nedlægge påstand om en lavere eller højere bøde, f.eks.:

- Hvis der ved overtrædelserne er opnået en økonomisk fordel enten i form af et udbytte eller en besparelse, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt nedlægge påstand om, at denne fordel konfiskeres efter reglerne i straffelovens kapitel 9. Se nærmere om konfiskation i pkt. 5.3.
- Hvis der i sager inden for erhverv foreligger gentagne og eventuelt systematiske overtrædelser, skal anklagemyndigheden som udgangspunkt nedlægge påstand om en væsentlig højere bøde

end bøden i andengangstilfælde. Se nærmere i forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.20.1.1.1.](#)) og i forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 ([L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.1.](#)).

- Hvis overtrædelsen sker mod et dyr, der benyttes under udøvelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller i samme anledning, skal dette afspejles i anklagemyndighedens påstand i skærpende retning. Se [pkt. 4.1.](#)
- Hvis forholdet har været af mindre strafværdighed, eller hvis der f.eks. er tale om en person under 18 år, eller hvis den pågældendes personlige forhold i øvrigt taler for det, kan anklagemyndigheden efter en konkret vurdering nedlægge påstand om en lavere bøde. Bøderne nedsættes for unge under 18 år og for personer med særlig lav indtægt i overensstemmelse med ordningen på færdselslovens område. Det er alderen og indtægtsforholdene på gerningstidspunktet, der er afgørende for spørgsmålet om bødenedsættelse. Nærmere retningslinjer, herunder indtægtsgrænser for bødenedsættelse, kan findes i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om [straffens fastsættelse](#) under punktet straf og andre retsfølger.

For at modvirke, at personer som led i deres erhverv konsekvent overtræder dyrevelfærdslovgivningen, vil der kunne være grundlag for absolut kumulation, dvs. sammenlægning af de bøder, der isoleret set er forskyldt i de enkelte tilfælde. Der henvises i den forbindelse til forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58](#)). Det anføres endvidere i bemærkningerne til både lov nr. 384 af 28. maj 2003, lov nr. 530 af 6. juni 2007, lov nr. 645 af 8. juni 2016 og lov nr. 133 af 25. februar 2020, at det må bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, i hvilket omfang dette udmålingsprincip bør anvendes.

Hvis der er tale om brud på helt formelle regler, hvor dyr ikke konkret har været udsat for væsentlig ulempe mv., kan anklagemyndigheden efter omstændighederne nedlægge påstand om mindre bøder.

Om baggrunden for det højere bødeniveau, når forholdet er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv, se forarbejderne til lov nr. 384 af 28. maj 2003 om ændring af dyreværnsloven ([L 154 af 29. januar 2003, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.3.2.3.](#)), hvor det fremgår, at det ved udmålingen af en straf for overtrædelse af dyreværnslovgivningen (nu dyrevelfærdslovgivningen) i højere grad bør indgå som en skærpende omstændighed, hvis forholdet er begået som led i erhvervsmæssigt forhold. Der bør således kunne stilles særlige krav til agtpågivenhed hos personer, der handler inden for deres erhverv. Hertil kommer, at der særligt i disse sager kan være et økonomisk incitament til at overtræde lovgivningen, og at det derfor i almindelighed vil være påkrævet med væsentligt højere bøder, før bøden kan virke præventivt. Det fremgår i øvrigt af forarbejderne til både lov nr. 384 af 28. maj 2003 og lov nr. 530 af 6. juni 2007 ([L 215 af 25. april 2007, de almindelige bemærkninger, pkt. 3.2.](#)), at bødepositionerne bl.a. bygger på den forudsætning, at overtrædelse af dyreværnslovgivningen ofte generelt vil være egnet til at skaffe gerningsmanden en økonomisk vinding. Se i øvrigt forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58](#)).

Der vil kunne differentieres i bødeudmålingen mellem de forskellige implicerede personer. Det kan bl.a. være på baggrund af en vurdering af, hvem der er "hovedmanden", og hvem en opnået eller tilsigtet fortjeneste ville tilfalde.

Om gentagelsesvirkning fremgår det af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 ([L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.](#)), at tidligere overtrædelser af dyreværnslovgivningen kan tillægges gentagelsesvirkning efter de nye regler (lov nr. 645 af 8. juni 2016). Det er Rigsadvokatens opfattelse, at dette også gælder for så vidt angår overtrædelser begået efter den 1. januar 2021, hvor lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven) trådte i kraft.

Frihedsstraf

Hvornår skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om frihedsstraf:

Der vil i visse sager om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr være grundlag for at nedlægge påstand om frihedsstraf.

Anklagemyndighedens påstand om frihedsstraf vil i praksis – hvis tiltalte ikke tidligere er straffet for overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen – primært være relevant i sager om grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyrevelfærdslovens § 58, stk. 2 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 2), og typisk, hvor der er tale om adskillige dyr, flere overtrædelser eller hvor overtrædelsen har medført omfattende skader på dyret eller dyrene, eller hvis der er tale om mishandling efter § 58, stk. 3 (behandles under punkt 5.1.4.). Se nærmere i forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.1.1.).

Der kan blandt andet henvises til AM2019.06.03B, hvor den tiltalte, der erhvervsmæssigt beskæftigede sig med at opdrætte og sælge hunde, blev idømt 40 dages betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste for overtrædelse af blandt andet dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 2 (nu dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, jf. stk. 2), for at have behandlet 28 hunde groft uforsvarligt ved blandt andet ikke at have sørget for tilstrækkeligt foder og ej heller sørget for adgang til vand til hundene samt at have anbragt hunde i transportkasser uden mulighed for naturlig adfærd. Tiltalte blev også frakendt retten til at beskæftige sig med hunde i 5 år.

Der kan også henvises til en landsretsdom, TfK 2014.152/2, hvor en landmand, der tidligere var dømt for overtrædelse af den daværende dyreværnslovgivning (nu dyrevelfærdslovgivningen), blev idømt 30 dages betinget fængsel for overtrædelse af bl.a. den dagældende bestemmelse i dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt., ved at have behandlet sin svine- og kreaturbesætning groft uforsvarligt bl.a. ved ikke at tilkalde dyrlæge eller foretage aflivning af de syge svin eller de magre kreaturer. Tiltalte blev også frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig med kreaturer og svin i 5 år, dog begrænset til en besætning på mere end 25 kreaturer samt 30 svin.

Der kan endvidere henvises til TfK 2006.2197Ø, hvor en 55-årig ustraffet landmand, blev idømt 20 dages betinget fængsel for overtrædelse af de daværende bestemmelser i dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt., jf. §§ 1, 2 og 3, jf. § 28, stk. 7, ved at have behandlet sin besætning bestående af ca. 1.700 svin groft uforsvarligt bl.a. ved gennem et længere tidsrum ikke at have givet svinene permanent adgang til frisk vand og halm og ikke adskilt syge svin fra raske svin i sygesti og herved ikke sørget for behandling af de syge svin. En nedlagt påstand om rettighedsfrakendelse blev ikke fulgt.

Strafpåstanden:

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016, at fængselsstraffe i sager om grovere uforsvarlig behandling og sager om gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr skal skærpes, således at straffen bliver det dobbelte af den straf, der hidtil er udmålt.

Efter Rigsadvokatens opfattelse ligger straffniveauet efter retspraksis forud for den 1. juli 2016 i førstegangstilfælde for grovere uforsvarlig behandling af dyr som udgangspunkt mellem 14 og 20 dages fængsel i sager inden for erhverv afhængig af sagens omstændigheder og grovhed. Anklagemyndigheden skal derfor som udgangspunkt nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes en fængselsstraf i niveauet 30 til 40 dages fængsel i førstegangstilfælde, når der er tale om grovere uforsvarlig behandling af dyr inden for erhverv.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58), at der ved strafudmålingen ikke skal lægges afgørende vægt på, hvilken dyreart sagen vedrører.

Anklagemyndigheden skal ved strafpåstanden i øvrigt blandt andet lægge vægt på:

- overtrædelsens alvor,
- overtrædelsens omfang,
- overtrædelsens art,
- om overtrædelsen er sket med forsæt, eller har systematisk karakter,
- eventuelle andre omstændigheder (jf. straffelovens almindelige del).

Hvis overtrædelsen sker mod et dyr, der benyttes under udøvelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller i samme anledning skal dette afspejles i anklagemyndighedens påstand i skærpende retning. Se pkt. 4.1.

Betingede frihedsstraffe kommer især på tale i de sager, hvor den tiltaltes personlige forhold, f.eks. psykiske problemer, har været en af årsagerne til lovovertrædelsen. Det forekommer også i et vist omfang, at der er grundlag for at idømme foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 - 69 i sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen.

Om gentagelsesvirkning fremgår det af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.), at tidligere overtrædelser af dyreværnslovgivningen kan tillægges gentagelsesvirkning efter de nye regler (lov nr. 645 af 8. juni 2016). Det er Rigsadvokatens opfattelse, at dette også gælder for så vidt angår overtrædelser begået efter den 1. januar 2021, hvor lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven) trådte i kraft.

Er der tale om grovere uforsvarlig behandling eller gentagen uforsvarlig behandling af dyr, kan der eventuelt være grundlag for at nedlægge påstand om rettighedsfrakendelse. Se nærmere om rettighedsfrakendelse i pkt. 5.2.

5.1.3. Dyrevelfærdslovens § 58, stk. 1, 2 og 4 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2 og 4) - transport af dyr

Reglerne om transport af dyr findes i transportbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 om beskyttelse af dyr under transport), der trådte i kraft den 15. januar 2020. Bekendtgørelsen supplerer Rådets forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning nr. 1255/97 (transportforordningen).

Strafferammen for overtrædelse af bekendtgørelsen er bøde eller fængsel indtil 4 måneder, jf. § 36 i bekendtgørelsen.

Ifølge dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12 (tidligere § 28, stk. 9), skal det ved udmåling af straffen anses for en skærpende omstændighed, at forholdet er begået i forbindelse med erhverv, herunder dyretransporter. Se i øvrigt pkt. 3.2.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 530 af 6. juni 2007 (L 215 af 25. april 2007, de almindelige bemærkninger, pkt. 1.2.1.), at den særlige strafskærpelse for så vidt angår dyretransporter alene forudsættes at skulle gælde for transportører og de landmænd, som har leveret dyrene til transport, idet det økonomiske incitament til at overtræde reglerne fortrinsvist vil ligge hos disse. Se også forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58), hvori der henvises til forarbejderne til lov nr. 530 af 6. juni 2007, jf. ovenfor.

Bødestraf

Forarbejderne til lovændringen fra 2007 indeholder en række ”minimums-strafpositioner”, for så vidt angår overtrædelser begået af landmænd og transportører. Begrebet ”transportør” skal forstås i transportforordningens forstand se nærmere [pkt. 5.2.3](#). For chauffører og ledsagere gælder de strafpositioner, der fremgår af [pkt. 5.1.2](#). Om begrebet ledsager se [pkt. 5.2.2](#). Bødetaksterne er fastholdt i lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven), se i øvrigt forarbejderne hertil ([L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58](#)).

Anklagemyndigheden skal som udgangspunkt nedlægge påstand efter følgende strafpositioner i sager om transport af dyr, for så vidt angår overtrædelser begået af landmænd og transportører:

	<u>1. gang</u>	<u>2. gang</u>
Uforsvarlig behandling af dyr	13.000 kr.	18.000 kr.
Grovere uforsvarlig behandling af dyr	25.000 kr.	40.000 kr.

Bestemmelsen i dyrevelfærdslovens § 58, stk. 12 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 9), finder også anvendelse i sager om transport af dyr, hvor der fastsættes en bøde efter § 58, stk. 4 (tidligere § 28, stk. 4), hvis overtrædelser - uden at være omfattet af § 58, stk. 1 eller 2 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 1 eller 2) - har medført væsentlig ulempe for det pågældende dyr. Her anvendes følgende ”minimums-strafpositioner” som udgangspunkt for strafpåstanden:

	<u>1. gang</u>	<u>2. gang</u>
Ikke uforsvarlig behandling af dyr	7.000 kr.	12.000 kr.

De anførte bødestørrelser tjener som udgangspunkt i sager om transport af dyr og bygger bl.a. på, at overtrædelse af reglerne på dette område ofte vil være egnet til at skaffe den pågældende transportør mv. en økonomisk vinding. De nævnte strafpositioner forudsætter dog ikke, at der i den konkrete sag er opnået eller tilsigtet en sådan vinding. Se i øvrigt forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58](#)).

Det gælder for alle sager vedrørende transport af dyr - uanset om overtrædelserne er begået af landmænd, transportører, chauffører mv. - at bøden i tilfælde, hvor der foreligger gentagne og eventuelt systematiske overtrædelser af transportreglerne, skal være væsentligt højere, end hvad de angivne strafpositioner for andengangstilfælde ellers ville føre til. For at modvirke, at personer, der som led i deres erhverv beskæftiger sig med dyretransporter, konsekvent overtræder transportreglerne, vil der således fortsat kunne være grundlag for absolut kumulation, dvs. sammenlægning af de bøder, der isoleret set er forskyldt i de enkelte tilfælde. Det anføres i bemærkningerne til både ændringsloven fra 2003 og 2007 og i forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58](#)), at det må bero på en konkret vurdering i den enkelte sag, i hvilket omfang dette udmålingsprincip bør anvendes.

Der vil kunne differentieres i bødeudmålingen mellem de involverede personer i sagen, bl.a. på baggrund af en vurdering af, hvem der er ”hovedmanden”, og hvem en opnået eller tilsigtet fortjeneste vil tilfalde. Der vil således f.eks. kunne være grundlag for at sondre mellem leverandøren og transportøren i forbindelse med straffastsættelsen alt efter, hvem af disse der i særlig grad har haft en økonomisk interesse i at overtræde reglerne om transport af dyr.

Hvis tiltalte ved overtrædelsen har haft en økonomisk fordel, nedlægges der påstand om konfiskation af denne efter reglerne i straffelovens 9. kapitel, og hvis der ikke kan ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af en bøde, herunder en eventuel tillægsbøde, jf. forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.20.2.). Det skal bemærkes, at den daværende dyreværnslovs § 28, stk. 10, ikke er videreført i lov nr. 133 af 25. februar 2020.

I sager, hvor der alene er tale om brud på helt formelle regler, og hvor dyr ikke har været udsat for væsentligt ulempe mv., f.eks. tilfælde, hvor en vognmand ikke har medbragt sin autorisation til transport af dyr, er bødeniveauet ikke ved lovændringerne fra 2003 og 2007 skærpet. I disse tilfælde kan også mindre bøder således efter omstændighederne anses for passende. Se bemærkninger til lov nr. 384 af 28. maj 2003 om ændring af dyreværnsloven (L 154 af 29. januar 2003, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.3.3.) og forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.20.1.1.1.).

På denne baggrund, og efter drøftelser med Fødevarestyrelsen, er det Rigsadvokatens opfattelse, at der er tale om formelle overtrædelser i følgende tilfælde:

- Autorisation ikke medbragt, jf. artikel 6, stk. 1, i transportforordningen (Rådets forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning nr. 1255/97).
- Godkendelsescertifikat ikke medbragt til kort national transport, jf. § 14, jf. § 3, i bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 om beskyttelse af dyr under transport
- Godkendelsescertifikat ikke medbragt til transportmidler og containere til lange forsendelse, jf. artikel 6, stk. 8, i transportforordningen.
- Kompetencebevis ikke medbragt, jf. artikel 6, stk. 5, i transportforordningen eller § 1, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 1471 af 8. december 2015 om uddannelse i transport af dyr.

Listen er ikke udtømmende.

Anklagemyndigheden skal i sådanne tilfælde nedlægge påstand om en bøde på 1.500 kr. pr. overtrædelse.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil kunne fraviges i op- og nedgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Frihedsstraf

Hvornår skal anklagemyndigheden nedlægge påstand om frihedsstraf:

Der vil i visse sager om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr være grundlag for at nedlægge påstand om frihedsstraf.

Anklagemyndighedens påstand om frihedsstraf vil i praksis – hvis tiltalte ikke tidligere er straffet for overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen – primært være relevant i sager om grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyrevelfærdslovens § 58, stk. 2 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 2), og typisk, hvor der er tale om adskillige dyr, flere overtrædelser eller hvor overtrædelsen har medført omfattende skader på dyret eller dyrene, eller hvis der er tale om mishandling efter dyrevelfærdslovens § 58, stk. 3 (behandles under punkt 5.1.4.). Se nærmere i forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.1.1.) og forarbejderne til lov nr. 133 af

25. februar 2020 om dyrevelfærd (L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger pkt. 2.20.1.1.2).

Det fremgår i den forbindelse af forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 58) , at der ved strafudmålingen ikke skal lægges afgørende vægt på, hvilken dyreart sagen vedrører.

Der kan henvises til AM2005.08.18B, hvor en 34-årig tidligere straffet eneanpartsanhaver i et selskab, der beskæftigede sig med transport af dyr, blev idømt 30 dages betinget fængsel for flere forhold vedrørende overtrædelse af de dagældende bestemmelser i dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. til dels 2. pkt., jf. stk. 7, jf. § 1 og § 2, samt bekendtgørelse nr. 201 af 16. april 1993 om beskyttelse af dyr under transport (afløst af transportbekendtgørelsen nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport). Retten fandt, at domfældte som eneanpartshaver, direktør og daglig leder og dermed enerådende i dyretransportselskabet, var ansvarlig for den instruktion, som chaufførerne havde fået forud for den skete transport af dyrene, hvorved de blev behandlet henholdsvis uforsvarligt og groft uforsvarligt. Tiltalte blev endvidere frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig med dyr i produktionsøjemed i 3 år, ligesom han i medfør af straffelovens § 79, stk. 1, blev frakendt retten til at udføre transport med hvirveldyr i 3 år.

Der kan desuden henvises til TfK 2019.400, hvor den tiltalte, født i 1978, blev fundet skyldig i grovere uforsvarlig behandling af dyr under skærpende omstændigheder, jf. de dagældende bestemmelser i dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. stk. 2 og 9, samt en række bestemmelser i bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport i forbindelse med en transport på 1 time og 10 minutter af 41 får. T havde endvidere overtrådt færdselsloven. Dyrene havde været læsset meget tæt, og et gimmerfår var blevet trampet på og måtte aflives, ligesom der ikke havde været fornøden strøelse. Det Veterinære Sundhedsråd udtalte, at der havde været tale om groft uforsvarlig behandling af dyr. T forklarede, at det var hans brors får, og at han blot hjalp broderen, der var i udlandet, men det blev lagt til grund, at T havde udøvet erhvervsmæssigt dyrehold, og at overtrædelsen havde et økonomisk sigte, idet T kunne have foretaget transporten over to gange. Byretten fastsatte straffen til fængsel i 40 dage, hvilket landsretten skærpede til fængsel i 60 dage, idet der blev lagt vægt på forholdenes karakter og omfang, at T to gange tidligere var straffet for ligeartet kriminalitet, herunder i 2014 med betinget fængsel i 10 dage, og at overtrædelsen havde et økonomisk sigte. Der var efter oplysningerne om T's personlige forhold ikke grundlag for at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste. T blev endvidere i medfør af dyreværnslovens § 29 og § 29 a frakendt retten til at beskæftige sig med produktionsdyr i 5 år.

Strafpåstanden:

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016, at fængselsstraffe i sager om grovere uforsvarlig behandling og sager om gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr skal skærpes, således at straffen bliver det dobbelte af den straf, der hidtil er udmålt.

Anklagemyndigheden skal således som udgangspunkt nedlægge påstand om en frihedsstraf svarende til det dobbelte af den straf, der ville være udmålt forud for den 1. juli 2016, hvor lov nr. 645 af 8. juni 2016 trådte i kraft.

Efter Rigsadvokatens opfattelse ligger straffniveauet efter retspraksis forud for den 1. juli 2016 i førstegangstilfælde for grovere uforsvarlig behandling af dyr som udgangspunkt mellem 14 og 20 dages fængsel i sager inden for erhverv afhængig af sagens omstændigheder og grovhed. Anklagemyndigheden skal derfor som udgangspunkt nedlægge påstand om, at tiltalte idømmes en fængselsstraf i niveauet 30 til 40 dages fængsel i førstegangstilfælde, når der er tale om grovere uforsvarlig behandling af dyr inden for erhverv.

Anklagemyndigheden skal ved straffpåstanden i øvrigt blandt andet lægge vægt på:

- overtrædelsens alvor,
- overtrædelsens omfang,
- overtrædelsens art,
- om overtrædelsen er sket med forsæt, eller har systematisk karakter,
- eventuelle andre omstændigheder (jf. straffelovens almindelige del).

Om skærpelse af fængselsstraf, se forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.2.) og forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.20.3.1.)

Betingede frihedsstraffe kommer især på tale i de sager, hvor den tiltaltes personlige forhold, f.eks. psykiske problemer, har været en af årsagerne til lovovertrædelsen. Det forekommer også i et vist omfang, at der er grundlag for at idømme foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 - 69 i sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen.

Om gentagelsesvirkning fremgår det af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.2.), at tidligere overtrædelser af dyreværnslovgivningen kan tillægges gentagelsesvirkning efter de nye regler (lov nr. 645 af 8. juni 2016). Det er Rigsadvokatens opfattelse, at dette også gælder for så vidt angår overtrædelser begået efter den 1. januar 2021, hvor lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven) trådte i kraft.

Er der tale om grovere uforsvarlig behandling eller gentagen uforsvarlig behandling af dyr, kan der eventuelt være grundlag for at nedlægge påstand om rettighedsfrakendelse. Se nærmere om rettighedsfrakendelse i pkt. 5.2.

5.1.4. Dyrevelfærdslovens § 58, stk. 3 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 3) – sager med karakter af mishandling

Det følger af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 3 (tidligere dyreværnslovens § 28, stk. 3), at straffen er fængsel indtil 2 år, hvis overtrædelsen har karakter af mishandling.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.2., og de specielle bemærkninger til nr. 5.), at fængselsstraffe i sager med karakter af mishandling af dyr skal skærpes i forhold til retspraksis forud for den 1. juli 2016, så straffen bliver det dobbelte af den straf, der hidtil er udmålt. Ifølge forarbejderne var udgangspunktet for fængselsstraffe for mishandling forud for ændringsloven omkring 30 dages fængsel afhængig af sagens omstændigheder og grovhed.

Anklagemyndigheden skal derfor som udgangspunkt nedlægge påstand om en fængselsstraf på 60 dages fængsel.

Anklagemyndigheden skal ved strafpåstanden blandt andet lægge vægt på:

- overtrædelsens alvor
- overtrædelsens omfang
- overtrædelsens art
- om overtrædelsen er sket med forsæt eller har systematisk karakter.
- eventuelle andre omstændigheder (jf. straffelovens almindelige del).

Hvis overtrædelsen sker mod et dyr, der benyttes under udøvelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller i samme anledning, skal dette afspejle sig i anklagemyndighedens påstand i skærpende retning. Se pkt. 4.1.

Der kan henvises til AM2019.11.26Ø, hvor to tiltalte begge blev idømt 60 dages fængsel, hvoraf 30 dage blev gjort betinget, for overtrædelse af de dagældende bestemmelser i dyreværnslovens § 28, stk. 3, jf. stk. 2, ved som førere af et sættevognstog med erhvervsmæssig transport at have udsat 230 levende slagtesvin for grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling på grund af at strølsen var utilstrækkelig, ventilationen var utæt, ilttilførslen var utilstrækkelig og lasttætheden var for høj, hvilket medførte, at 11 grise afgik ved døden. De to tiltalte blev endvidere frakendt retten til at udføre erhvervsmæssig transport af dyr i 2 år.

Der kan desuden henvises til AM2018.05.29B, hvor den tiltalte, en privatperson, blev idømt 60 dages betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste for overtrædelse af de dagældende bestemmelser i dyreværnslovens § 28, stk. 3, jf. stk. 2, ved at have aflivet en hund på en sådan måde, at den blev udsat for grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, idet den tiltalte skar hundens hals over med en køkkenkniv, hvorved den igennem flere minutter blev udsat for den højeste grad af smerte, lidelse og angst. Den tiltalte blev endvidere frakendt retten i 3 år til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele taget beskæftige sig med personligt med kæledyr, herunder hunde og katte.

Der kan endvidere henvises til UfR 2006.61Ø, hvor en 47-årig ustraffet mand blev fundet skyldig i overtrædelse af de daværende bestemmelser i dyreværnslovens § 28, stk. 1 og 2, jf. §§ 1 og 2, ved gennem en længere periode at have holdt høns på en groft uforsvarlig måde med karakter af mishandling, idet der på tiltaltes ejendom blev fundet mange tusinde udsultede døde høns. Tiltalte blev idømt 30 dages fængsel og frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 5 år.

Mishandling forekommer også ved privatpersoners hold af enkelte eller få dyr, herunder hobbydyr og kæledyr. Som eksempel kan nævnes U 2006.1653V, hvor en mand blev dømt for overtrædelse af den daværende bestemmelse i dyreværnslovens § 28, stk. 1, 3. pkt., jf. § 1, 2 og 3, stk. 1, 1. pkt., idet han havde holdt en hund i sin lejlighed under sådanne forhold, at der på hele gulvet var et 2-5 cm tykt lag afføring fra hunden, og hundens kløer var forvoksede til 4-6 cm, ligesom hunden var ekstremt afmagret. Straffen blev fastsat til 30 dages ubetinget fængsel, og tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 3 år.

Betingede frihedsstraffe kommer især på tale i de sager, hvor den tiltaltes personlige forhold, f.eks. psykiske problemer, har været en af årsagerne til lovovertrædelsen. Det forekommer også i et vist omfang, at der er grundlag for at idømme foranstaltninger efter straffelovens §§ 68 - 69 i sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen.

Om gentagelsesvirkning fremgår det af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (L 137 af 25. februar 2016, de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2.), at tidligere overtrædelser af dyreværnslovgivningen kan tillægges gentagelsesvirkning efter de nye regler (lov nr. 645 af 8. juni 2016). Det er Rigsadvokatens opfattelse, at dette også gælder for så vidt angår overtrædelser begået efter den 1. januar 2021, hvor lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven) trådte i kraft.

Der kan eventuelt være grundlag for at nedlægge påstand om rettighedsfrakendelse. Se nærmere herom i pkt. 5.2.

5.1.5. Sager om uretmæssig aflivning af dyr, der benyttes under udførelsen af offentlig tjeneste eller hverv eller i anledning af samme

Det fremgår af dyrevelfærdslovens § 59 (tidligere dyreværnslovens § 28 a), at den, som uretmæssigt afliver et dyr, der benyttes under udførelsen af offentlig tjeneste eller hvern eller i anledning af samme, straffes med fængsel indtil 2 år, hvis aflivningen er begået forsætligt. Det gælder, uanset at aflivningen er sket i overensstemmelse med dyrevelfærdslovens § 25, stk. 1 (tidligere dyreværnslovens § 13, stk. 1). Se nærmere under pkt. 4.2.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (Miljø- og Fødevareudvalgets betænkning af 18. maj 2016 til lovforslag nr. L 137 af 25. februar 2016, bemærkninger til nr. 6), at straffen for uretmæssig aflivning skal sidestilles med straffen i sager med karakter af mishandling af dyr efter § 58, stk. 3 (tidligere § 28, stk. 3). Se nærmere om forhold med karakter af mishandling under pkt. 5.1.4.

Anklagemyndigheden skal derfor som udgangspunkt nedlægge påstand om en fængselsstraf på 60 dage.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

5.1.6. Sager om levende dyr, der anvendes som mål ved øvelses- og kapskydninger, jf. dyrevelfærdslovens § 6, og sager om dyr, der anvendes til dyrekampe, jf. dyrevelfærdslovens § 7.

Det fremgår af dyrevelfærdslovens § 6 (tidligere dyreværnslovens § 9), at det er forbudt at anvende levende dyr som mål ved øvelses- og kapskydninger. Bestemmelsen viderefører uændret dyreværnslovens § 9, stk. 1, og indebærer ingen ændringer i forhold til gældende ret.

Forsøg på overtrædelse af forbuddet har ikke tidligere kunnet straffes, men det fremgår nu af dyrevelfærdslovens § 58, stk. 5, at forsøg på overtrædelse af § 6 (eller 7) kan straffes.

Det fremgår endvidere af dyrevelfærdslovens § 7, at det er forbudt at lade et dyr deltage i dyrekampe, og at det endvidere er forbudt at afholde dyrekampe.

Bestemmelsen fastsætter et forbud mod dyrekampe og et forbud mod afholdelse af dyrekampe. Da strafferammen for overtrædelse af forbuddet med dyrevelfærdsloven ændres fra bøde eller fængsel indtil 1 år til bøde eller fængsel indtil 4 måneder, kan der ikke, jf. straffelovens § 21, stk. 3, straffes for forsøg på overtrædelse.

Lovforslagets § 58, stk. 5, fastsætter således, at forsøg på overtrædelse af §§ 6 og 7 kan straffes. Dermed videreføres muligheden for at kunne straffe forsøg på at lade en hund deltage i hundekampe og afholdelse af hundekampe, dog således at forbuddet udvides til at gælde for alle dyr. Ved overtrædelse af §§ 6 og 7 kan højere straf være forskyldt efter lovens § 58, stk. 1-3, om uforsvarlig, grovere uforsvarlig og grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling af dyr.

Der henvises i den forbindelse til forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd (L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.20.2).

5.2 Rettighedsfrakendelse

Efter bestemmelserne i dyrevelfærdslovens §§ 60, 62, 63, 64, 65 og 66 (tidligere dyreværnslovens § 29-29 f) kan der ved visse overtrædelser af dyrevelfærdslovens § 58 (tidligere dyreværnslovens § 28) ske frakendelse af retten til at beskæftige sig med dyr og retten til erhvervsmæssigt at transportere dyr.

For spørgsmålet om midlertidig rettighedsfrakendelse efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 7 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 7) se pkt. 4.3.

Pkt. 5.2.1. behandler spørgsmålet om rettighedsfrakendelse efter dyrevelfærdslovens § 60 (tidligere dyreværnslovens § 29).

Pkt. 5.2.2. behandler spørgsmålet om dyrevelfærdslovens §§ 62 og 63 (erhvervsmæssig virksomhed med transport af dyr (tidligere dyreværnslovens § 29 a).

Pkt. 5.2.3. behandler spørgsmålet om juridiske personer i sager om transport af dyr.

Pkt. 5.2.4. behandler spørgsmålet om retsvirkningen af frakendelse af retten til erhvervsmæssig transport af dyr.

Pkt. 5.2.5. behandler spørgsmålet om transport af dyr i frakendelsestiden

Pkt. 5.2.6. behandler spørgsmålet om den tidligere klippekortsordning – sager før den 1. januar 2021.

5.2.1. Dyrevelfærdslovens § 60 (tidligere dyreværnslovens § 29)

Nærmere om dyrevelfærdslovens § 60 (tidligere dyreværnslovens § 29)

Efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 1, 1. pkt. (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 1, 1. pkt.), kan den, der ved dom findes skyldig i mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, ved dommen for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr.

Det samme gælder den, der efter tidligere at have gjort sig skyldig i uforsvarlig behandling af dyr, på ny findes skyldig i en sådan overtrædelse, jf. dyrevelfærdslovens § 60, stk. 1, 2. pkt. (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 1, 2. pkt.).

Spørgsmålet om rettighedsfrakendelse skal således altid overvejes, når et forhold har karakter af:

- grovere uforsvarlig behandling af dyr efter § 58, stk. 2 (tidligere § 28, stk. 2),
- mishandling af dyr efter § 58, stk. 3 (tidligere § 28, stk. 3),
- uforsvarlig behandling af dyr efter § 58, stk. 1 (tidligere § 28, stk. 1), og den sigtede tidligere er fundet skyldig i uforsvarlig behandling af dyr.

Overtrædelse af forbuddet efter § 60, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder

Rettighedsfrakendelse kan ske for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum, oftest 2, 3 eller 5 år. Frakendelsen kan begrænses til kun at angå f.eks. produktionsdyr eller bestemte arter af dyr eller således, at der fremover kun må holdes et bestemt antal dyr.

Efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 2 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 2), kan frakendelsen ske betinget, hvis ubetinget rettighedsfrakendelse efter § 60, stk. 1 (tidligere § 29, stk. 1), vil stå i misforhold til den begåede lovovertrædelse og omstændighederne ved denne. Frakendelsen kan begrænses til at angå bestemte arter af dyr.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (Miljø- og Fødevareudvalgets betænkning af 18. maj 2016 til lovforslag nr. L 137 af 25. februar 2016, bemærkninger til nr. 7), at betinget frakendelse kan anvendes, hvis der ikke findes fuldt tilstrækkelig grundlag for en ubetinget frakendelse. Udgangspunktet vil fortsat være, at frakendelse i sager om mishandling af dyr, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr, sker ubetinget.

Det fremgår også af forarbejderne, at det beror på domstolens vurdering af den enkelte sags omstændigheder, om der skal ske rettighedsfrakendelse og i givet fald, om det skal ske betinget eller ubetinget. I denne vurdering kan det indgå, om der i sager om mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr er tale om en førstegangsovertrædelse.

I tilfælde, hvor den pågældende tidligere er straffet for en handling, der har gentagelsesvirkning, eller hvor der på systematisk vis eller organiseret form er begået adskillige lovovertrædelser, skal der som altovervejende udgangspunkt ske ubetinget rettighedsfrakendelse.

Frakendelsen kan begrænses til kun at angå f.eks. produktionsdyr eller bestemte arter af dyr. Dette gælder, uanset om der er tale om landbrugs-/produktionsdyr eller familie- og hobbydyr.

Det følger af dyrevelfærdslovens § 60, stk. 3 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 3), at en betinget frakendelse sker på vilkår af, at den pågældende i en prøvetid på 3 år ikke overtræder dyreværnslovgivningen under sådanne omstændigheder, at den pågældende skal frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr. Prøvetiden regnes fra endelig dom.

Anklagemyndighedens påstand:

Anklagemyndigheden skal – hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt – som udgangspunkt nedlægge påstand om ubetinget rettighedsfrakendelse i sager om mishandling, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr.

Det beror på domstolens vurdering af den enkelte sags omstændigheder, om der skal ske rettighedsfrakendelse, og i givet fald om det skal ske betinget eller ubetinget. I denne vurdering kan det indgå, om der i sager om mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr er tale om førstegangsovertrædelse, jf. forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (Miljø- og Fødevareudvalgets betænkning af 18. maj 2016 til lovforslag nr. L 137 af 25. februar 2016, bemærkningerne til nr. 7).

Gentagelsestilfælde inden for prøvetiden af en betinget rettighedsfrakendelse efter § 60, stk. 2 (tidligere § 29, stk. 2)

Det fremgår af dyrevelfærdslovens § 60, stk. 4 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 4), at en person, der ved dom findes skyldig i mishandling, grovere uforsvarlig behandling eller uforsvarlig behandling af dyr, ubetinget skal frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte dyr eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, hvis den pågældende tidligere betinget er frakendt retten til at eje, bruge, passe eller slagte dyr eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr og i prøvetiden har begået et nyt forhold, der indebærer en rettighedsfrakendelse.

En ubetinget frakendelse efter stk. 4 sker for et nærmere fastsat tidsrum, der regnes fra endelig dom, eller for bestandig, jf. dyrevelfærdslovens § 60 stk. 5 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 5).

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 645 af 8. juni 2016 (Miljø- og Fødevareudvalgets betænkning af 18. maj 2016 til lovforslag nr. L 137 af 25. februar 2016, bemærkninger til nr. 7), at udgangspunktet i disse sager, vil være en ”automatisk rettighedsfrakendelse”.

Efter Rigsadvokatens opfattelse skal anklagemyndigheden derfor i sager om gentagelse efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 4 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 4), nedlægge påstand om, at den tiltalte idømmes en ubetinget rettighedsfrakendelse.

Overtrædelse af forbuddet i dyrevelfærdslovens § 60, stk. 4 (tidligere dyreværnslovens § 29, stk. 4), straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder, jf. § 60, stk. 5 (tidligere § 29, stk. 5).

5.2.2. Dyrevelfærdslovens §§ 62 og 63 (erhvervsmæssig virksomhed med transport af dyr) (tidligere dyreværnslovens § 29 a)

Ifølge dyrevelfærdslovens § 62 (tidligere dyreværnslovens § 29 a) kan den, der driver erhvervsmæssig virksomhed med transport af dyr, og den, der som chauffør eller ledsager udfører erhvervsmæssig transport af dyr, frakendes retten til at beskæftige sig med erhvervsmæssig transport af dyr, hvis den pågældende ved dom findes skyldig i mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr i forbindelse med transport, eller hvis den pågældende tidligere har gjort sig skyldig i uforsvarlig behandling af dyr i forbindelse med transport og på ny findes skyldig i en sådan overtrædelse.

Frakendelse kan ske betinget, hvis ubetinget frakendelse af retten til at transportere dyr vil stå i misforhold til den begåede lovovertrædelse og omstændighederne ved denne, jf. § 63, stk. 2.

Det følger endvidere af § 63 (tidligere § 29 c), at der skal ske ubetinget frakendelse, hvis den pågældende tidligere er frakendt retten til at transportere dyr betinget efter § 62, stk. 2, og i prøvetiden har begået et nyt forhold, der indebærer en betinget frakendelse efter § 62, stk. 2.

Spørgsmålet om rettighedsfrakendelse i medfør af dyrevelfærdslovens § 62 (tidligere dyreværnslovens § 29 a) skal altid overvejes, når et forhold har karakter af

- grovere uforsvarlig behandling af dyr efter § 58, stk. 2 (tidligere § 28, stk. 2)
- mishandling efter § 58, stk. 3 (tidligere § 28, stk. 3), eller
- overtrædelse af § 58, stk. 1 (tidligere § 28, stk. 1), og den sigtede tidligere er dømt herfor.

Dette gælder også i sager om transport af dyr.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 530 af 6. juni 2007 ([L 215 af 25. april 2007, de almindelige bemærkninger, pkt. 4.2.](#)), hvor bestemmelsen i § 62, stk. 2 (tidligere dyreværnslovens § 29 a, stk. 2) blev indført, vil betinget frakendelse navnlig være relevant i de sager, hvor der ikke findes fuldt tilstrækkelig grundlag for en ubetinget frakendelse. I vurderingen heraf i sager om mishandling og grovere uforsvarlig behandling af dyr kan indgå, om der er tale om en førstegangsovertrædelse. Det altovervejende udgangspunkt vil dog fortsat være, at frakendelse i sager om mishandling, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller gentagne forhold af uforsvarlig behandling af dyr sker ubetinget.

Dyrevelfærdslovens § 62 (tidligere dyreværnslovens § 29 a) er et supplement til den almindelige frakendelsesregel i § 60 (tidligere § 29), hvorefter der kan ske frakendelse af retten til personligt at beskæftige sig med dyr. I modsætning til § 60 (tidligere § 29) er det ikke en betingelse for frakendelse af retten til erhvervsmæssigt at transportere dyr efter § 62 (tidligere § 29 a), at den pågældende selv har personlig kontakt med dyrene. En frakendelse efter § 60 (tidligere § 29) tager således ikke umiddelbart sigte på en transportør/vognmand, der udfører transport af dyr, da dyretransport kan drives som erhverv, uden at virksomhedens ejere kan siges at beskæftige sig personligt med dyrene, idet transport - og dermed den personlige kontakt til dyr - ofte udføres af ansatte. I disse situationer

kan der i stedet ske frakendelse efter § 62 (tidligere § 29 a) af retten til erhvervsmæssigt at transportere dyr.

Det er forudsat i forarbejderne til lov nr. 530 af 6. juni 2007 ([L 215 af 25. april 2007, de almindelige bemærkninger, pkt. 4.3.](#)), at der i sager, hvor det vurderes, at der både bør ske frakendelse af retten til at transportere dyr og retten til at beskæftige sig med dyr, f.eks. i tilfælde hvor en transportør tillige er landmand, kan ske frakendelse efter både dyreværnslovens §§ 29 og 29 a (nu dyrevelfærdslovens §§ 60 og 62).

Ved siden af reglerne i dyrevelfærdsloven gælder den almindelige bestemmelse om rettighedsfrakendelse i straffelovens § 79. Denne bestemmelse har tidligere fortrinsvis været anvendt i sager om transport af dyr. Efter indførelsen af bestemmelserne i dyrevelfærdslovens §§ 60, 62, 63, 64, 65 og 66 (tidligere §§ 29 a - 29 c) må det antages, at rettighedsfrakendelse efter § 79 kun meget sjældent vil være relevant i sager om transport af dyr. Det kan dog ikke helt udelukkes, at der vil kunne være grundlag for rettighedsfrakendelse efter § 79 i tilfælde, hvor en person f.eks. gentagne gange systematisk overtræder bestemmelserne om transport af dyr, uden at forholdene er så grove, at de er omfattet af § 58, stk. 1 (tidligere § 28, stk. 1).

Det fremgår af dyrevelfærdslovens § 67, stk. 1 (tidligere dyreværnslovens § 29 h, stk. 1), at i sager om overtrædelse af lovgivningen om transport af dyr, der ikke skønnes at ville medføre højere straf end bøde, kan anklagemyndigheden i et bødeforlæg tilkendegive sigtede, at sagen kan afgøres uden retssag, hvis sigtede erklærer sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden en nærmere angiven frist at betale en i bødeforlægget angivet bøde.

Dyrevelfærdslovens § 67 er en uændret videreførelse af dyreværnslovens § 29 h.

Der henvises i den forbindelse til forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de specielle bemærkninger til § 67](#)).

5.2.3. Juridiske personer (sager om transport af dyr)

Efter dyrevelfærdslovens § 64 (tidligere dyreværnslovens § 29 d, der blev indsat ved lov nr. 530 af 6. juni 2007), kan et selskab mv. (en juridisk person) ubetinget frakendes retten til at drive virksomhed med transport af dyr, hvis selskabet gentagne gange eller under i øvrigt skærpende omstændigheder har overtrådt lovgivningen vedrørende transport af dyr.

Bestemmelsen er navnlig tænkt anvendt i de tilfælde, hvor der tidligere er sket udskiftning af enkeltpersoner i ledelsen, som er frakendt retten til at beskæftige sig med erhvervsmæssig transport af dyr, dvs. hvor selskabet som sådant må siges at danne rammen om gentagne, alvorlige overtrædelser.

Bestemmelsen skal ses som et supplement til den almindelige frakendelsesregel på dyretransportområdet i § 62 og er ifølge forarbejderne forbeholdt særligt grove tilfælde. En sådan rettighedsfrakendelse træder ikke i stedet for, men skal idømmes i tillæg til rettighedsfrakendelse i forhold til de ansvarlige fysiske personer.

5.2.4. Retsvirkningen af frakendelse af retten til erhvervsmæssig transport af dyr

Ubetinget frakendelse

Retsvirkningerne af en ubetinget frakendelse af retten til erhvervsmæssig transport af dyr fremgår af dyrevelfærdslovens § 65 (tidligere § 29 e). Det fremgår heraf, at ubetinget frakendelse, der regnes fra endelig dom, sker for et nærmere fastsat tidsrum eller for bestandig.

Det fremgår af § 65, stk. 2, at såfremt retten til at beskæftige sig med erhvervsmæssig transport af dyr er frakendt for længere tid end 2 år, kan spørgsmålet om generhvervelse af retten inden frakendelsestidens udløb indbringes for domstolene.

Indbringelsen sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, og kan tidligst finde sted, når der er forløbet 2 år af frakendelsestiden.

Retten kan kun tilbagegives, når der foreligger ganske særlige omstændigheder. Har vedkommende tidligere ubetinget været frakendt retten til at beskæftige sig med erhvervsmæssig transport af dyr, kan generhvervelse inden frakendelsestidens udløb kun ske rent undtagelsesvis og tidligst, når der er forløbet 5 år.

Betinget frakendelse

Retsvirkningerne af en betinget frakendelse af retten til erhvervsmæssig transport af dyr fremgår af dyrevelfærdslovens § 66 (tidligere dyreværnslovens § 29 f).

Det er Rigsadvokatens umiddelbare vurdering, at bestemmelsen i § 66 (tidligere § 29 f) ikke regulerer retsvirkningen af en betinget rettighedsfrakendelse efter dyrevelfærdslovens § 60, stk. 2 (tidligere § 29, stk. 2). Retsvirkningen af en betinget frakendelse efter § 60, stk. 2 (tidligere § 29, stk. 2), er i stedet reguleret i § 60, stk. 3 (tidligere § 29, stk. 3). Se nærmere herom under [pkt. 5.2.1.](#)

En betinget frakendelse sker på vilkår af, at den pågældende i en prøvetid på tre år, der regnes fra endelig dom, ikke overtræder lovgivningen om transport af dyr under sådanne omstændigheder, at den pågældende skal frakendes retten til at beskæftige sig med erhvervsmæssig transport af dyr. Den pågældende skal endvidere inden for en frist, som fastsættes af Fødevarestyrelsen, bestå en kontrollerende prøve om behandling af dyr under transport. Prøven er den samme, som chaufføren/ledsageren efter reglerne i transportforordningen og Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1471 af 8. december 2015 om uddannelse i transport af dyr skal bestå for at opnå det såkaldte kompetencebevis.

Hvis prøven ikke er bestået inden udløbet af den fastsatte frist, må den pågældende ikke beskæftige sig med erhvervsmæssig transport af dyr, jf. § 66, stk. 2, 2. pkt. (tidligere § 29 f, stk. 2, 2. pkt.)

5.2.5. Transport af dyr i frakendelsestiden

Efter bestemmelsen i den dagældende dyreværnslovs § 29 g, stk. 1, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder den, der beskæftiger sig med erhvervsmæssig transport af dyr, selv om retten hertil er frakendt den pågældende efter § 29 a, stk. 1, § 29 c, stk. 1, eller § 29 d. Efter stk. 2 i samme bestemmelse kan den, som medvirker til, at en fysisk person omfattet af stk. 1, udfører erhvervsmæssig transport af dyr, straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder.

Det forudsættes, at der ved overtrædelse af bestemmelsen i den dagældende dyreværnslovs § 29 g udmåles følelige sanktioner i form af bøde og i grovere tilfælde kortere frihedsstraffe med udgangspunkt i sanktionerne på færdselslovens område for kørsel i frakendelsestiden. Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 530 af 6. juni 2007 ([L 215 af 25. april 2007, de almindelige bemærkninger, pkt. 7.3.](#)).

Dyreværnslovens § 29 g er ikke videreført i lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven) som følge af, at Miljø- og Fødevarerministeriet (nu Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri) har vurderet, at beskæftigelse med transport af dyr, på trods af en frakendelse, eller medvirken til, at en person udfører transport af dyr på trods af, at personen er frakendt retten hertil, er omfattet af henholdsvis straffelovens § 131 og § 23. Der henvises i den forbindelse til forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.20.4](#)).

Der skal som udgangspunkt anvendes følgende strafpositioner i sager om overtrædelse af straffelovens § 131 og § 23 (og den tidligere dyreværnslovs § 29 g) om transport af dyr trods rettighedsfrakendelse:

<u>1. gang</u>	bøde svarende til 1 måneds nettoløn
<u>2. gang</u>	10 dages betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste samt en tillægsbøde på 1 måneds nettoløn
<u>3. gang</u>	ubetinget frihedsstraf

Anklagemyndigheden skal nedlægge påstand om bøder af en ikke ubetydelig størrelse for andres medvirken til, at der udføres erhvervsmæssig dyretransport i en virksomhed eller af en person, der er frakendt retten hertil.

5.2.6. Den tidligere klippekortsordning – sager før den 1. januar 2021

Klippekortsordningen i den tidligere dyreværnslovs § 29 b er ikke videreført i dyrevelfærdsloven.

Begrundelsen for ophævelsen af ordningen fremgår af forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.20.4](#)):

”For så vidt angår klippekortsordningen har evalueringer af ordningen konkluderet, at klippekortsordningen medfører en uhensigtsmæssig forskelsbehandling af danske transportører og chauffører i forhold til udenlandske transportører og chauffører. Med den tidligere klippekortsordning kan klip tildeles både danske og udenlandske chauffører/ledsagere og transportører. Danske myndigheder kan dog ikke inddrage udenlandske kompetencebeviser og autorisationer, da Danmark ikke er kompetent myndighed i andre EU-lande. Efter inddragelse af en dansk chaufførs kompetencebevis kan vedkommende ikke transportere levende dyr i Danmark eller resten af EU, indtil kompetencebeviset generhverves. Den danske chauffør mister dermed retten til at udøve sit erhverv. Derimod vil en udenlandsk chauffør, som har fået tildelt tre klip eller mere i Danmark ikke få inddraget sit kompetencebevis, da Danmark ikke har udstedt kompetencebeviset. Det medfører dog, at en udenlandsk chauffør med tre klip ikke kan transportere dyr i Danmark, men fortsat vil kunne gøre dette i resten af EU.”

For så vidt angår klippekortsordningen er det herefter Rigsadvokatens vurdering, at en overtrædelse begået før den 1. januar 2021, skal pådømmes efter gældende regler på pådømmelsestidspunktet, hvorefter der således ikke bør nedlægges påstand om tildeling af klip for overtrædelser begået før den 1. januar 2021.

Denne vurdering beror på principperne i den intertemporale strafferet i straffelovens § 3, stk. 1, 1. pkt., hvorefter udgangspunktet er, at den nye lov finder anvendelse, medmindre den fører til et strengere resultat end den ældre lov.

Påstande relateret til rettighedsfrakendelse sker herefter i henhold til bestemmelserne i dyrevelfærdslovens §§ 60-66, jf. [afsnit 5.2.1.](#), [5.2.2.](#) og [5.2.3.](#) Ift. midlertidig rettighedsfrakendelse se [afsnit 4.3.](#)

5.3. Konfiskation

I meget grove sager om overtrædelse af reglerne om transport af dyr kan der eventuelt være grundlag for at påstå det køretøj, der har været anvendt til transporten, konfiskeret, jf. straffelovens § 75, stk. 2, nr. 1, om konfiskation af genstande, der har været anvendt til en strafbar handling, hvis det er påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser.

Dette kan f.eks. komme på tale, hvis en transportør fortsætter sin ulovlige virksomhed efter at være frataget sin autorisation og dermed fortsat udsætter dyr for alvorlig lidelse.

Såfremt der ved en overtrædelse er opnået en økonomisk fordel, nedlægges der påstand om konfiskation af denne efter reglerne i straffelovens 9. kapitel, og hvis der ikke kan ske konfiskation, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af en bøde, herunder en eventuel tillægsbøde. Det skal bemærkes, at den tidligere dyreværnslovs § 28, stk. 10, angik konfiskation, men bestemmelsen er ikke videreført i lov nr. 133 af 25. februar 2020 (dyrevelfærdsloven), idet konfiskation allerede er omfattet af straffelovens 9. kapitel.

Der henvises i den forbindelse til forarbejderne til lov nr. 133 af 25. februar 2020 om dyrevelfærd ([L 80 af 28. november 2019, de almindelige bemærkninger, pkt. 2.20.2. og de specielle bemærkninger til § 58](#)).

6. Efter dom

6.1. Indberetning af afgørelser til fødevaremyndighederne

Sager om overtrædelse af dyrevelfærdslovgivningen skal forelægges for og indberettes til Fødevarestyrelsen og Det Veterinære Sundhedsråd. Det drejer sig blandt andet om afgørelser om

- sager om transport af dyr
- sager mod landmænd
- sager med betinget frakendelse af retten til erhvervsmæssigt at beskæftige sig med transport af dyr

Se i øvrigt Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om [forelæggelse og indberetning m.v.](#)

Sager om transport af dyr

Alle afgørelser i sager vedrørende overtrædelse af reglerne om dyretransport skal indberettes til Fødevarestyrelsen, enten via e-boks eller til Fødevarestyrelsens hovedpostkasse email@fvst.dk, med henblik på at Fødevarestyrelsen kan få mulighed for at vurdere, om der eventuelt er grundlag for administrativt at tilbagekalde en autorisation. Fødevarestyrelsens sagsnummer skal så vidt muligt anføres i indberetningen.

Også frifindende domme samt afgørelser om indstilling af efterforskning eller afgørelser om påtaleopgivelse i sager vedrørende dyretransporter skal indsendes til Fødevarestyrelsen. Når der indsendes bødeforelæg, skal datoen for bødevedtagelsen anføres.

I transportforordningen stilles en række krav til transportvirksomheder, som ønsker at udføre erhvervsmæssig transport af dyr, herunder krav om autorisation af transportvirksomheden, jf. transportforordningens artikel 10-13. En transportvirksomhed, der udfører transport af dyr, skal således være autoriseret hertil i overensstemmelse med reglerne i transportforordningen. Autorisationen meddeles af Fødevarestyrelsen.

Det følger af transportforordningens artikel 26, stk. 4, litra c, samt transportbekendtgørelsens § 30, stk. 1, at en autorisation meddelt af Fødevarestyrelsen i henhold til transportforordningens artikel 10 eller 11 kan tilbagekaldes af styrelsen, hvis transportvirksomheden har overtrådt transportforordningen eller transportbekendtgørelsen.

Fødevarestyrelsens adgang til administrativt at tilbagekalde en autorisation er primært tænkt anvendt i situationer, hvor den samme transportør gentagne gange ved forskellige afgørelser dømmes for overtrædelse af reglerne om beskyttelse af dyr under transport, herunder afgørelser fra forskellige domstole og politikredse, uden at dette har bevirket, at der er sket rettighedsfrakendelse efter dyrevelfærdsloven. Det er således ikke et krav for tilbagekaldelse af en autorisation, at der skal være tale om gentagne eller alvorlige overtrædelser. En tilbagekaldelse kan ske for et tidsrum af et til fem år.

Sager mod landmænd

Alle strafferetlige afgørelser i sager mod landmænd for overtrædelse af dyrevelfærdsloven skal indberettes til Fødevarestyrelsen. Indberetningerne skal sendes enten via e-boks eller til Fødevarestyrelsens hovedpostkasse email@fvst.dk. Fødevarestyrelsens sagsnummer skal så vidt muligt anføres i indberetningen.

Også frifindende domme samt afgørelser om indstilling af efterforskning eller afgørelser om påtaleopgivelse skal indsendes til Fødevarestyrelsen. Når der indsendes bødeforelæg, skal datoen for bødevedtagelsen anføres.

Formålet med indberetningen er bl.a. at skaffe et overblik over retsudviklingen på området, ligesom Fødevarestyrelsen vil kunne anvende oplysningerne som led i tilrettelæggelsen af stikprøvekontrollen i besætningerne.

Sager med betinget frakendelse af retten til erhvervsmæssigt at beskæftige sig med transport af dyr

En betinget frakendelse af retten til erhvervsmæssigt at beskæftige sig med transport af dyr medfører blandt andet, at den pågældende inden for en frist, som fastsættes af Fødevarestyrelsen, skal bestå en kontrollerende prøve om behandling af dyr under transport, jf. dyrevelfærdslovens § 66 (tidligere § 29 f).

Alle afgørelser, hvor den tiltalte idømmes eller vedtager en betinget frakendelse, jf. dyrevelfærdslovens § 67 (tidligere § 29 h), skal indberettes til Fødevarestyrelsen hurtigst muligt, således at Fødevarestyrelsen kan fastsætte en frist for, at den pågældende består den kontrollerende prøve. Indberetning om betinget frakendelse skal sendes til Fødevarestyrelsen enten via e-boks eller til Fødevarestyrelsens hovedpostkasse email@fvst.dk. Fødevarestyrelsens sagsnummer skal så vidt muligt anføres i indberetningen.

6.2. Domme til Vidensbasen

Anklageren skal overveje, om dommen er egnet til at indgå i Anklagemyndighedens Vidensbase.

Vidensbasen skal dels indeholde afgørelser, som afspejler straffniveauet, praksis for rettighedsfrakendelse og andre retsfølger mv., dels afgørelser af mere principiel karakter, hvor der er taget stilling til et eller flere uafklarede spørgsmål i relation til bestemmelsernes anvendelsesområde, fortolkning mv.

En afgørelse kan også have generel betydning, hvis den f.eks. indeholder en sagkyndig erklæring eller anden faglig udtalelse, som vil være anvendelig i andre sager.

Domme til Vidensbasen sendes på mail til vidensenheden@ankl.dk med en kort begrundelse for indstillingen. Domme til Vidensbasen skal være endelige.

7. Love og forarbejder

Dyreværnsloven - seneste hovedlov og lovbekendtgørelse

- [Lov nr. 133 af 25. februar 2020 \(dyrevelfærdsloven\)](#)
- [Lovbekendtgørelse nr. 20 af 11. januar 2018 \(dyreværnsloven\)](#)
- [Lovbekendtgørelse nr. 1150 af 12. september 2015 \(dyreværnsloven\)](#)
- [Lov nr. 386 af 6. juni 1991 \(dyreværnsloven\)](#)

Relevante ændringslove og forarbejder

- [Lov nr. 1552 af 19. december 2017](#) om ændring af dyreværnsloven og lov om hold af dyr (uddannelseskraav og offentliggørelse af kontrolresultater) ([L 72 af 26. oktober 2017](#))
- [Lov nr. 645 af 8. juni 2016](#) (Skærpelse af straffen i grove dyreværnsager, præcisering af dyrs status som levende væsener, skærpelse af reglerne om rettighedsfrakendelse, meddelelse af påbud og forbud, ophævelse af krav om tilladelse til æglægningsbure) ([L 137 af 25. februar 2016](#))
- [Betænkning af 18. maj 2016](#), afgivet af Miljø- og Fødevarerudvalget over [L 137 af 25. februar 2016](#)
- [Lov nr. 717 af 25. juni 2010](#) om ændring af lov om hunde og dyreværnsloven (Forbud mod besiddelse mv. af visse hunde, båndpligt, aflivning af hunde, der skambider, midlertidig frakendelse af retten til at have med dyr at gøre) ([L 163 af 17. marts 2010](#))
- [Lov nr. 530 af 6. juni 2007](#) om ændring af dyreværnsloven (klippekontordning for dyretransporter, strafskærpelse og egenkontrol i besætninger) ([L 215 af 25. april 2007](#))
- [Betænkning nr. 215 af 23. maj 2007](#), afgivet af Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri over [L 215 af 25. april 2007](#)
- [Lov nr. 384 af 28. maj 2003](#) om ændring af dyreværnsloven (strafskærpelse, pasningsvejledninger ved salg af dyr til private, fremvisning af halekuperede hunde, øget dyrevelfærdsmæssig kontrol, gebyrbestemmelse m.v.) ([L 154 af 29. januar 2003](#))
- [Betænkning nr. 154 af 8. maj 2003](#), afgivet af Retsudvalget over [L 154 af 29. januar 2003](#)

Andre relevante love

- [Bekendtgørelse nr. 329 af 2. marts 2021 af lov om hunde \(hundeloven\)](#)
- [Lovbekendtgørelse nr. 304 af 30. marts 2017 om hold af heste](#)
- [Lovbekendtgørelse nr. 1523 af 26. oktober 2020 om dyrlæger](#)

Relevante forordninger

- Transportforordningen, Rådets forordning nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiv 64/432/EØF og 93/119/EF og forordning nr. 1255/97

Relevante bekendtgørelser

- Bekendtgørelse nr. 1753 af 30. november 2020 om forbud mod markedsføring m.v. samt indførsel og udførsel af skind og skindprodukter fra hunde og katte
- Bekendtgørelse nr. 1752 af 30. november 2020 om visse aggregater, halsbånd m.v. til dyr, herunder forbud mod brug og markedsføring
- Bekendtgørelse nr. 1751 af 30. november 2020 om aflivning, herunder slagtning, af dyr
- Bekendtgørelse nr. 1750 af 30. november 2020 om hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1749 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af hunde
- Bekendtgørelse nr. 1748 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af slagtekalkuner
- Bekendtgørelse nr. 1747 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af slagtekyllinger og rugeægproduktion til produktion af slagtekyllinger samt om uddannelse ved hold af slagtekyllinger
- Bekendtgørelse nr. 1746 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af heste
- Bekendtgørelse nr. 1745 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af visse landbrugsdyr
- Bekendtgørelse nr. 1744 af 30. november 2020 om halekupering, kastration og afhorning af visse dyr
- Bekendtgørelse nr. 1743 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg
- Bekendtgørelse nr. 1742 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise
- Bekendtgørelse nr. 26 af 13. januar 2020 om beskyttelse af dyr under transport
- Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1471 af 8. december 2015 om uddannelse i transport af dyr
- Bekendtgørelse nr. 1712 af 15. december 2015 om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd
- Bekendtgørelse nr. 23 af 14. januar 2009 om visse forhold vedrørende betinget frakendelse af retten til at beskæftige sig med erhvervsmæssig transport af dyr

Relevante vejledninger og cirkulæreskrivelser

- Vejledning om politiets indsats og samarbejde med andre myndigheder i dyrevelfærdssager (findes på PolIntra)
- Rigspolitiets vejledning om lov om hunde (hundeloven) m.v. (findes på PolIntra)
- Rigspolitiets manual om politiets behandling af dyrevelfærdssager (findes på PolIntra)